

Հաստատված է

Վավերացնում եմ

ՀԱԱՀ գիտական խորհրդում

ռեկտոր

Ա. Թարվերդյան

„-----„ ----- 2016 թ.

„-----„ ----- 2016 թ.

(արձանագրություն №)

**<<ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ>> ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ <<ՀՐԱՆՏ
ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀՈՂԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ԱԳՐՈՔԻՄԻԱՅԻ ԵՎ ՄԵԼԻՈՐԱՑԻԱՅԻ
ԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ>> ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ**

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

I ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. <<Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան>> հիմնադրամի (այսուհետ՝ Համալսարան) <<Հրանտ Պետոսյանի անվան հողագիտության, ագրոքիմիայի և մելիորացիայի գիտական կենտրոն>> մասնաճյուղի (այսուհետև՝ մասնաճյուղ) հիմնադիրը հանդիսանում է <<Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան>> հիմնադրամը:
2. Մասնաճյուղը իրավաբանական անձ չէ և համալսարանի անունից լիազորված է իրականացնելու համապատասխան գործունեություն՝ ղեկավարվելով ՀՀ օրենսդրությամբ, համալսարանի կանոնադրությամբ և ներքին իրավական այլ ակտերով և սույն կանոնադրությամբ:
3. Մասնաճյուղն, որպես համալսարանի առանձնացված կառուցվածքային ստորաբաժանում, ունի իր անվամբ դրոշմակնիք, **կլոր կնիք** և այլ վավերապայմաններ:
4. Համալսարանի և մասնաճյուղի մրջև հարաբերությունները կարգավորվում են ՀՀ օրենսգրքով, այլ իրավական ակտերով, Համալսարանի և սույն կանոնադրությամբ:
5. Մասնաճյուղի կանոնադրությունը՝ հաստատվում է համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ:
6. Մասնաճյուղի անվանումն է՝

հայերեն լրիվ՝ «Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան» հիմնադրամի Հրանտ Պետրոսյանի անվան հողագիտության, ագրոքիմիայի և մելիորացիայի գիտական կենտրոն մասնաճյուղ,

հայերեն կարճ՝ ՀԱԱՀ ՀՊ անվ. ՀԱՄԳԿ մասնաճյուղ.

ռուսերեն լրիվ՝ «Научный центр почвоведения, агрохимии и мелорации имени Гранта Петросяна» фонда «Национальный аграрный университет Армении».

ռուսերեն կարճ՝ НЦ ПАМ им. ГП фонда НАУА.

անգլերեն լրիվ՝ „Scientific Centre of Soil Science, Agrochemistry and Melioration after Hrants Petrosyan" branch of Armenia National Agrarian University Foundation

անգլերեն կարճ՝ SC SSAM aft. H.P. branch of ANAU.

7. Մասնաճյուղի գտնվելու վայրն՝ Է ՀՀ, Երևան 0004, Ծովակալ Իսակովի փ.24

II ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ, ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ, ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

8. Մասնաճյուղի նպատակն է իր մասնագիտացմանը համապատասխան գիտական, գիտատեխնիկական հետազոտություններ կազմակերպելն ու իրականացնելը:

9. Նշված նպատակին համապատասխան մասնաճյուղի հիմնական խնդիրներն ու գործառույթներն են.

ա) մշակել գիտական, գիտահետազոտական աշխատանքների թեմատիկական, հետևել օրացույցային պլանով գիտական թեմաների կազմակերպման ընթացքին, բաժինների և լաբորատորիաների նյութատեխնիկական ու ֆինանսական ապահովվածությանը,

բ) ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գիտական, գիտատեխնիկական գործունեության հիմնական ուղղությունների և գիտահետազոտական ծրագրերի մշակումը և իրականացումը՝ իր խնդիրների շրջանակներում,

գ) գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ու մշակումների արդյունքների կիրառմանն աջակցող պայմանների ստեղծումը.

- դ) երիտասարդ գիտաշխատողների խրախուսման, նրանց կողմից իրականացվող հետազոտական աշխատանքների աջակցության ապահովումը ,
- ե) կրթության, գիտության, տեխնոլոգիաների և ինովացիայի փոխգործակցվող, ներդաշնակ համակարգի ձևավորումը,
- զ) գիտական արդյունքի ապրանքայնացմանը նպաստող մեխանիզմների մշակումը և իրականացումը,
- է) ագրարային ոլորտի ձեռնարկությունների հետ պայմանագրային հիմունքներով հետազոտությունների ծավալի մեծացումը,
- ը) ՀՀ պետական բյուջեից և այլ աղբյուրներից գիտահետազոտական աշխատանքներին տրվող ֆինանսական միջոցների առավել նպատակային և արդյունավետ օգտագործումը, համակարգելով կատարվող գիտական ծրագրերն ու թեմաները, խուսափելով կրկնություններից,
- թ) ներկայացվող գիտական հայտերի և հաշվետվությունների ավելի հաճախակի քննարկումների իրականացումը,
- ժ) միավորելու գիտաշխատողների ներուժը և մասնաճյուղի նյութատեխնիկական բազան (գիտական ուսումնական սարքավորումներ, լաբորատորիաներ, վարելահողեր, փորձադաշտեր և այլն):
- ի) գիտահետազոտական աշխատանքների բնականոն ընթացքի ապահովման, հետագա զարգացման և բնականոն սերնդափոխության ապահովման համար առաջարկություններ ներկայացնել մասնաճյուղի համապատասխան աշխատողներին ուսումնական գործընթացում ներգրավելու, իսկ Համալսարանի դասախոսներին, ասպիրանտներին, մագիստրանտներին գիտահետազոտական ծրագրերում ընդգրկելու մասին, օգտագործելով մասնաճյուղի հետազոտական և արտադրական հնարավորությունները նաև ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների համար:

10. Մասնաճյուղի գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության հիմնական ուղղություններն են.

- ա) գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության հիմնական ուղղությունների, գիտահետազոտական ծրագրերի որոշումը,
- բ) հողերի ծագման, դասակարգման, դիագնոստիկայի, աշխարհագրական տարածվածության ուսումնասիրություններ և հողագիտական, ագրոքիմիական և այլ

քարտեզագրական աշխատանքների իրականացումը, հողերի ագրոարտադրական խմբավորումը, շրջանցումը,

զ) ՀՀ հողային պաշարների բերրիության ցուցանիշների մակրո և միկրո սննդատարրերով ապահովվածության ուսումնասիրության, պարարտանյութերի (օրգանական, հանքային, բակտերիալ) ուսումնասիրումը օպտիմալ չափաքանակների որոշումը,

դ) հողերի բերրիության պահպանման և վերարտադրության ապահովման մոդելների, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի պարարտացման համակարգերի, նոր պարարտանյութերի ստացման, փորձարկման, բերրիության ցուցանիշների փոփոխությունների կանխագուշակման և դրանք կարգավորվող գործոնների համալիր միջոցառումների մշակումը,

ե) հողերի էրոզիան պրոցեսների ուսումնասիրումը և հակաէրոզիոն միջոցառումների մշակումը,

զ) աղուտ-ալկալի հողերի մելիորացիայի նոր տեխնոլոգիաների մշակումը, երկրորդային աղակալման պատճառների, նրանց դինամիկայի ուսումնասիրությունը (մոնիտորինգ) և այն կանխելու միջոցառումների մշակումը:

է) տեխնածին աղտոտված տարածքների մոնիտորինգային, ռեկուլտիվացիայի ենթակա տարածքների վերաբերյալ հետազոտություններ իրականացնելու և բարելավելու համալիր միջոցառումների մշակումը,

ը) կլիմայի փոփոխության բացասական երևույթները կանխելու, հարմարվելու, մեղմելու և տարածքների անապատացման դեմ պայքարի (հողերի դեգրատացիայի) արդյունավետ միջոցառումների մշակումը,

թ) գիտահետազոտական աշխատանքների դաշտային փորձերի, հետազոտությունների կատարումը, արդյունքում ստացված գյուղատնտեսական մթերքների իրացումը,

ժ) հողերի կենսաբանական (ֆերմենտիվ) ակտիվության, միկրոենսաբանական հետազոտությունները՝ կապված հողերի բերրիության պահպանման և բարելավման խնդիրների հետ,

ի) կոլեկտրա-դրենաժային ցանցերի, գրունտային ջրերի և ոռոգման ջրերի որակական հատկությունների ուսումնասիրությունը, բարելավումը և գնահատումը:

11. Իր առջև դրված խնդիրներին համապատասխան մասնաճյուղն իրավասու է.

ա) Համալսարանի համաձայնությամբ համագործակցել հայրենական և միջազգայի գիտական կազմակերպությունների հետ, մասնակցել վերջիններիս կողմից հայտարարված մրցույթներին և այլ միջոցառումներին,

բ) իրականացնել Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից սահմանված, գիտափորձական, գիտաարտադրական, արտադրանքի իրացման, խորհրդատվության մատուցման ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները:

12. Սույն կանոնադրության 10-րդ կետում նշված գործունեությունը մասնաճյուղը իրականացնում է Համալսարանի կողմից տրված լիազորությունների շրջանակներում:

13. Մասնաճյուղի գործունեության ընթացքում ստացված եկամուտները օգտագործվում են սույն կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակների իրականացման համար:

14. Մասնաճյուղը պարտավոր է.

ա) գործել ՀՀ օրենսդրությանը, ինչպես նաև Համալսարանի և մասնաճյուղի կանոնադրություններին և ներքին իրավական ակտերին համապատասխան,

բ) օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով վարել գործառնություն, հաշվապահական հաշվառում, տեղեկություններ և հաշվետվություններ ներկայացնել համապատասխան մարմիններին,

գ) ապահովել սույն կետում նշված հաշվետվություններին ծանոթանալու մատչելիությունը,

դ) ապահովել աշխատողների աշխատանքի և հանգստի նորմալ պայմաններ,

ե) կատարել օրենքով սահմանված այլ պարտականություններ:

III ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

15. Մասնաճյուղի կառավարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, Համալսարանի կանոնադրությանը և սույն կանոնադրությանը համապատասխան:

16. Համալսարանը մասնաճյուղի նկատմամբ օրենսդրությամբ նախատեսված գիտական, գիտատեխնիկական, գիտամեթոդական հարցերի համակարգման ու կառավարման իր գործառնություններն իրականացնում է Համալսարանի գիտական աշխատանքները համակարգող կառույցի միջոցով:

17. Մասնաճյուղի կառավարման մարմիններն են մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհուրդը և տնօրենը:
18. Մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհուրդը մասնաճյուղի տնօրենի նախագահությամբ գործող, գիտահետազոտական և գիտատեխնիկական գործունեությունը համակարգող և կարգավորող կառավարման մարմին է: Գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի լիազորությունների ժամկետը երեք տարի է: Գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի նիստերը գումարվում են առնվազն ամիսը մեկ անգամ:
19. Մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհուրդը.
- ա) մշակում և Համալսարանի գիտական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում մասնաճյուղի կանոնադրությունը, առաջարկություններ է ներկայացնում դրանում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, ինչպես նաև կառուցվածքային ստորաբաժանումների ստեղծման և լուծարման վերաբերյալ. մասնաճյուղի կանոնադրությանը և դրանում կատարվող փոփոխությունները հաստատվում է Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ:
  - բ) տնօրենի ներկայացմամբ հաստատում է կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնակարգերը, ներքին կարգապահական կանոնները.
  - գ) մշակում է մասնաճյուղի զարգացման, ինչպես նաև միջազգային համագործակցության գլխավոր ուղղությունները և ներկայացնում է Համալսարանի գիտական խորհրդի քննարկմանը.
  - դ) քննարկում է մասնաճյուղի գիտական գործունեության հիմնական ուղղությունները, լսում հաղորդումներ կատարվող գիտահետազոտական աշխատանքների արդյունքների մասին և համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնում Համալսարանի գիտական խորհրդին.
  - ե) Համալսարանի գիտական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում՝ առաջարկություններ մասնաճյուղի գիտական կազմը սահմանված կարգով համալրելու, Համալսարանի պատվավոր կոչումներ ու մրցանակներ շնորհելու մասին.
  - զ) քննարկում է մասնաճյուղի տարեկան գիտական և ֆինանսատնտեսական գործունեության մասին տնօրենի հաշվետվությունը, որը Համալսարանի տարեկան հաշվետվության հետ համատեղ ներկայացվում է Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի քննարկմանն ու հաստատմանը.

ե) իրականացնում է սույն կանոնադրությունից բխող գիտական գործունեության հետ կապված այլ լիազորություններ:

20. Մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի անդամների ընդհանուր թվաքանակը չի կարող գերազանցել 13-ը, բայց ոչ պակաս 9-ից:

Գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի կազմում ի պաշտոնե մտնում են մասնաճյուղի տնօրենը, փոխտնօրենները, գիտական քարտուղարը (քարտուղար), բաժինների, լաբորատորիաների վարիչները և նշանակվում են կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումների ղեկավարներ, Համալսարանի աշխատակիցներ, արտադրության ներկայացուցիչներ: Նշանակվող անդամների թիվը չի կարող գերազանցել գիտատեխնիկական խորհրդի անդամների թվակազմի 50%-ը:

Մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի նիստը համարվում է իրավագոր նրա անդամները 2/3-ի մասնակցության դեպքում: Որոշումներն ընդունվում են խորհրդի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Այդ ընթացքում տնօրենի և մասնաճյուղի գիտատեխնիկական խորհրդի միջև տարաձայնություն առաջանալու դեպքում հարցը տեղափոխվում է Համալսարանի գիտական խորհուրդ, որտեղ դրա քննարկմանը մասնակցում են նաև մասնաճյուղի գիտատեխնիկական խորհրդի անդամները: Մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի ընդունված որոշումները կենսագործվում են տնօրենի հրամաններով:

21. Մասնաճյուղի անմիջական ղեկավարումն իրականացնում է տնօրենը, որը պաշտոնի է նշանակում Համալսարանի ռեկտորի հրամանով՝ 5 տարի ժամկետով:

22. Ռեկտորի և տնօրենի միջև սահմանված կարգով կնքվում է աշխատանքային պայմանագիր 5 տարի ժամկետով, որով նախատեսվում են տնօրենի իրավունքները, պարտականությունները, պատասխանատվությունը և փոխհարաբերությունները Համալսարանի հետ և նրա աշխատանքի վարձատրության պայմանները:

23. Մասնաճյուղի տնօրենը՝

ա) կազմակերպում է մասնաճյուղի գործունեությունը և օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կրում է պատասխանատվություն, գործում է մասնաճյուղի անունից, ներկայացնում է նրա շահերը.

բ) իրեն տրված լիազորությունների սահմաններում արձակում է կարգադրություններ, որոնց կատարումը պարտադիր է աշխատողների համար.

- գ) ապահովում է Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի, գիտական խորհրդի, ռեկտորատի և մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի որոշումների և ռեկտորի հրամանների կատարումը.
- դ) կազմակերպում է մասնաճյուղի կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքը, ապահովելով դրանց ներդաշնակ գործունեությունը.
- ե) հրավիրում է մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի նիստեր.
- զ) Համալսարանի գիտական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացվում մասնաճյուղի կառուցվածքը, հաստիքացուցակը, նախահաշիվը և այլն:
- է) ըստ բնագավառների կատարում է աշխատանքի բաշխում փոխտնօրենների և մյուս ղեկավարի աշխատողների միջև: Իր բացակայության ժամանակ տնօրենի ռեկտորի հրամանով պարտականությունները կատարում է փոխտնօրեններից մեկը.
- ը) Համալսարանի գիտական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում մասնաճյուղի գիտական և ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան հաշվետվությունը:
- թ) իրականացնում է մասնաճյուղի ֆունկցիոնալ գործունեությունից բխող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, Համալսարանի և սույն կանոնադրությանը չհակասող այլ լիազորություններ.
- ժ) մասնաճյուղի տնօրենը ի պաշտոնե Համալսարանի գիտական խորհրդի անդամ է:

IV. ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

- 24.** Մասնաճյուղի կառուցվածքը և հաստիքացուցակը մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհրդի առաջարկությամբ և Համալսարանի ռեկտորի ներկայացմամբ հաստատվում է Համալսարանի հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ՝ Համալսարանի կառուցվածքի հետ համատեղ: Կառուցվածքային ստորաբաժանումների կազմը և իրավասությունները որոշվում են Համալսարանի կանոնադրությամբ և կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնակարգերով:
- 25.** Մասնաճյուղի գիտատեխնիկական (գիտական) խորհուրդը Համալսարանի ռեկտորին առաջարկություններ ներկայացնում է մասնաճյուղի կառուցվածքում կառուցվածքային ստորաբաժանումներ (բաժին, լաբորատորիա, փորձակայան, ամբիոն, սեկտոր և այլն) ստեղծելու, վերակազմակերպելու, ինչպես նաև լուծարելու վերաբերյալ՝ սահմանված ընթացակարգով լուծելու համար:

V. ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

26. Մասնաճյուղում գիտական, գիտատեխնիկական արտադրական գործունեությունը կազմակերպվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, Համալսարանի կանոնադրության, սույն կանոնադրության և համապատասխան կանոնակարգերի համաձայն:

27. Մասնաճյուղի գիտական, գիտաարտադրական գործունեությունը ֆինանսավորվում է հետևյալ աղբյուրներից՝

ա) պետական բյուջեից.

բ) պայմանագրերից գոյացած միջոցներից, Համալսարանի արտաբյուջետային միջոցներից, որոնք տրամադրվում են հրատապ խնդիրների (ծրագրերի) իրականացման համար, պայմանով, որ այդ գումարները վերադարձվում (վերականգնվում) են մասնաճյուղի կողմից:

գ) արտասահմանյան և միջազգային կազմակերպությունների հատկացումներից, քաղաքացիների ներդրումներից, դրամաշնորհներից, նվիրատվություններից և այլն.

դ) սույն կանոնադրության 10-րդ կետի «բ»-ով նախատեսված և օրենքով չարգելված այլ գործունեությունից գոյացած միջոցներից.

ե) գիտական արդյունքների ներդրումից և իրացումից գոյացած միջոցներից:

28. Գիտահետազոտական աշխատանքներին կարող են մասնակցել մասնաճյուղի և Համալսարանի աշխատողները, ուսանողները, մագիստրանտները, ասպիրանտները, ինչպես նաև պայմանագրային կարգով հրավիրված մասնագետները:

29. Մասնաճյուղի աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, Համալսարանի կանոնադրությամբ և սույն կանոնադրությամբ:

VI. ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԳՈՒՅՔԸ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

30. Մասնաճյուղի գույքն են կազմում Համալսարանի կողմից օգտագործման նպատակով տրված հիմնական և շրջանառու միջոցները, ինչպես նաև մասնաճյուղի գործունեության ընթացքում արտադրված ու ձեռք բերված գույքը: Մասնաճյուղի գույքը, Համալսարանի գույքն է:

31. Մասնաճյուղի ֆինանսական ռեսուրսների գոյացման աղբյուրներն են.

ա) Համալսարանի կողմից օգտագործման նպատակով հատկացված գույքը.

բ) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից մասնաճյուղին հատկացված, ինչպես նաև Համալսարանի արտաբյուջետային միջոցները (վերականգնվող միջոցներ):

գ) միջոցներ, որոնք գոյանում են վճարովի հետազոտական, գիտաարտադրական, խորհրդատվական և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ աղբյուրներից.

դ) Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա պետությունների իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց կատարած նվիրատվությունները, բարեգործական, հովանավորչական, նպատակային մուծումները և կտակված գույքը.

ե) Համալսարանի համաձայնությամբ աշխատանքների կատարումից, ծառայությունների մատուցումից և սույն կանոնադրությամբ նախատեսվող Համալսարանի կողմից երաշխավորված այլ տնտեսական գործունեությունից ստացված եկամուտները:

32. Մասնաճյուղի գործունեության շրջանակներում բոլոր ֆինանսական գործառնությունները և ծախսերը (աշխատավարձի վճարում, գույքի ձեռք բերում, տնտեսական գործառնական այլ ծախսեր և վճարումներ) կատարվում են բացառապես մասնաճյուղի ֆինանսական մուտքերի (ռեսուրսների), Համալսարանի արտաբյուջետային (վերականգնվող միջոցներ) ՀՀ պետբյուջեից մասնաճյուղին հատկացված միջոցների հաշվին: Այդ նպատակով բանկային հիմնարկությունում բացվում է ընթացիկ հաշիվ, որտեղից ստացված գումարները կարող են ծախսել ըստ Համալսարանի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի՝ մասնաճյուղի կանոնադրությամբ նախատեսված խնդիրների իրականացման համար:

33. Մասնաճյուղը Համալսարանի կողմից սահմանված կարգով պլանավորում և կազմակերպում է իր տնտեսական գործունեությունը, մատուցում է ծառայություններ, կատարում աշխատանքներ, պատասխանատվություն է կրում պայմանագրային պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կարգով կատարելու, ինչպես նաև ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ օրենքով պաշտպանվող իրավունքները խախտելու համար:

34. Մասնաճյուղը կատարում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր վճարումներ, ապահովում աշխատողների աշխատանքի և հանգստի նորմալ պայմաններ:

35. Հաշվապահական հաշվառման օրենքին համապատասխան, Համալսարանի կողմից սահմանված կարգով, մասնաճյուղը վարում է հաշվապահական հաշվառում, հաշվետու է Համալսարանին, նրա հաշվետվության և հաշվեկշռի տվյալները մտնում են Համալսարանի հաշվետվության և հաշվեկշռի մեջ, հարկային և կենսաթոշակային համակարգի մարմիններին տրվող հաշվետվությունները ներկայացնում է Համալսարանը:

36. Մասնաճյուղին տրված գույքը կարող է տնօրինվել միայն Համալսարանի համաձայնությամբ:

Մասնաճյուղը պատասխանատվություն է կրում իրեն տրամադրված գույքի պահպանության, ըստ նշանակության և արդյունավետ օգտագործման, ինչպես նաև այդ գույքին պատճառված վնասի համար՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

37. Աշխատողների վարձատրության չափը և վճարման կարգը մասնաճյուղի տնօրենի ներկայացմամբ հաստատում է Համալսարանի ռեկտորը:

38. Աշխատանքային հարաբերությունները կարգավորում են ՀՀ աշխատանքային օրենսդրությամբ:

VII. ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ

Մասնաճյուղի և նրա կառուցվածքային ստորաբաժանումների վերակազմավորումը և լուծարումը կատարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, Համալսարանի և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով: